

KOMUNIKAT PRASOWY nr 3/24

Luksemburg, 11 stycznia 2024 r.

Opinie rzecznika generalnego w sprawach C-808/21 | Komisja/Republika Czeska i C-814/21 |
Komisja/Polska (Kandydowanie i przystąpienie do partii politycznej)

Rzecznik generalny Jean Richard de la Tour: odmawiając obywatelom Unii, którzy nie są obywatelami Polski i Czech, ale mają miejsce zamieszkania na terytorium tych państw, prawa do bycia członkiem partii politycznej, owe państwa członkowskie naruszyły prawo Unii w dziedzinie praw wyborczych

Ustawy obowiązujące w Polsce i Republice Czeskiej przyznają prawo do bycia członkiem partii politycznej wyłącznie obywatelom tych państw. W związku z tym, zdaniem Komisji Europejskiej, obywatele Unii, którzy mają miejsce zamieszkania w tych państwach członkowskich, ale nie są ich obywatelami (zwani dalej „przemieszczającymi się” obywatelami Unii), nie mogą wykonywać swojego prawa kandydowania w wyborach lokalnych i europejskich na takich samych warunkach jak obywatele polscy i czescy. Uznając, że taka sytuacja prowadzi do niezgodnej z art. 22 TFUE dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, Komisja wniosła do Trybunału Sprawiedliwości dwie skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko, odpowiednio, Polsce i Republice Czeskiej.

Rzecznik generalny Jean Richard de la Tour zaproponował, aby Trybunał orzekł, że skargi te są zasadne.

Jego zdaniem, mimo że przystąpienie do partii politycznej wchodzi w zakres kompetencji państw członkowskich, przy wykonywaniu tej kompetencji państwa te powinny przestrzegać obowiązków wynikających z prawa Unii. Wynika z tego, że każdy „przemieszczający się” obywatel Unii powinien mieć możliwość wykonywania swojego prawa kandydowania w wyborach lokalnych i europejskich na takich samych zasadach jak obywatele krajowi.

W tym względzie, biorąc pod uwagę kluczową rolę partii politycznych w systemach wyborczych państw członkowskich oraz dla uczestnictwa w życiu demokratycznym, rzecznik generalny Richard de la Tour uważa, że „**przemieszczający się**” obywatel Unii, który nie może być kandydatem w wyborach jako członek partii politycznej, znajduje się w sytuacji, która zmniejsza jego szanse na bycie wybranym w wyborach lokalnych lub europejskich w porównaniu z obywatelami krajowymi. W tym kontekście rzecznik generalny podkreślił, że ci ostatni mają swobodę wyboru kandydowania jako członkowie partii politycznej lub jako kandydaci niezależni, podczas gdy „przemieszczający się” obywatele Unii mają do dyspozycji jedynie tę ostatnią opcję.

W odniesieniu do ewentualnego uzasadnienia tej dyskryminacji rzecznik generalny uważa, że **przystępowanie „przemieszczających się” obywateli Unii do partii politycznej w celu zagwarantowania skuteczności ich praw w wyborach lokalnych i europejskich nie może naruszać tożsamości narodowej Polski lub Republiki Czeskiej.**

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełny tekst opinii ([C-808/21](#) i [C-814/21](#)) jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedstawienia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

